

aktuellt

FRÅN
SVENSK
SOCIALMEDICINSK
FÖRENING

Red: Urban Janlert

Internationella handikappåret

Föreningen kommer tillsammans med Svenska läkaresällskapet och dess sektion för rehabilitering och fysikalisk medicin att delta i två symposier som planerats inom ramen för det internationella handikappåret. Den 14:e maj kommer ett symposium om *ungdomars möjlighet till integrering i samhället efter avslutad habiliteringsvård*. Inför höstens riksstämma diskuteras ett symposium med den preliminära titeln *Primärvårdens rehabiliteringsansvar*.

Landstingets framtida vård-resurser

Gravt handikappade har de senaste åren inte kunnat hävda sig i konkurrensen om arbetsvårdsåtgärder. Stockholms läns landsting har därför i en utredning "Landstingets framtida arbetsvårdsresurser" föreslagit en organisation för *arbetsmässig rehabilitering* (skild från den *yrkesinriktade* vid statliga AMI) i två steg – en arbetsförberedande och en arbetsinriktad. Föreningen stöder utredningens förslag. Hur organisationen praktiskt skall utformas finns dock bara skisserat och föreningen avvaktar här mer preciserade förslag.

Körkortsmedicin

Körkortsmedicinska utredningen har i ett betänkande föreslagit enkla-

re rutiner vad gäller läkarintyg vid ansökan om körkortstillstånd. Föreningen tillstyrker förslaget. Vad gäller rapporteringsskyldighet av alkoholberoende individer tar föreningen avstånd från detta, och rekommenderar andra lösningar, till exempel ett förändrat rapporterings- och registreringssystem av omhändertagna enligt LOB.

Remissvar

Bland övriga remissvar som föreningen avgett kan nämnas Epidemiologiskt bevakningssystem i Norden, Mät- och laboratorieresurser för bättre arbetsmiljö, Lag med förbud mot kvinnlig omskärkelse, Alkoholutandningsprov på intagna vid kriminalvårdsanstalt. Medlemmar som vill ha remissvaren kan få detta genom att vända sig till föreningens sekreterare (U Janlert, Soc med forskningsenheten, Storstigen 22, 951 38 Luleå, 0920/888 10).

bok recensioner

Professionalisering ifrågasatt

HANS BERGLIND &
ULLA PETTERSSON

Omsorg som yrke eller omsorg
om yrket

LiberFörlag, Trosa 1980, 150 s

Vi står i Sverige sannolikt i början av en debatt om hälso- och sjukvår-

den som blir annorlunda än tidigare: – Mer inriktad på prioriteringsfrågor, därför att resursbristen kommer att framstå som mer kännbar. – Mer omfattande, till omfång och när det gäller deltagarna.

Hittills har den väldiga omvandlingen under efterkrigstiden förgått nästan omärkt för många av medborgarna. Den debatt som gått utanför fackkretsarna under det senaste årtiondet kan sägas ha rört sig mest om den enskilda människans situation, mindre vårdorganisationen som en del av det politiskt styrda samhället.

På allra senaste år har diskussionen dock vidgats, bl a med utgångspunkt i rapporter från projektet "Omsorgen i samhället", som är en del av sekretariatet för framtidsstudier. En av rapporterna är "Omsorg som yrke eller omsorg om yrket – en studie av omsorgens professionalisering (Sth 1980) av Hans Berglind och Ulla Pettersson, sociologer vid socialhögskolan i Stockholm.

I engelskspråkig facklitteratur är begreppet professionalisering välkänt – och erkänt, som företeelse. I Sverige har det hittills inte spelat någon större roll inom vårdsektorn, för dess debatt och utveckling. I rapporten beskriver författarna nu utvecklingen inom fem omsorgsyren: – läkare, sjuksköterskor, sjukvårdsbiträden, psykologer och socialarbetare. Den sätts in i ett samhällsperspektiv och behandlas utifrån bakgrund och konsekvenser samt framtidsperspektiv.

En del av resonemangen är – förstås – kända från tidigare och pågående diskussion, tex om den ökande specialiseringen i vårdarbetet. Det gäller inte minst kapitlet om professionaliseringens konsekvenser. De är enligt författarna, i stark förkortning: – Förtärligande av den vård sökande patienten, vilken alltmer förvandlas till ett passivt objekt för den professionella specialisten. – En förändrad familjesituation, sedan den obetalda omsorgen inom dess ram övergått till att bli